



Knowledge is expensive,
but realise what stupidity can cost you



Vergelijking - Comparison

Als je vergelijkt, zit je fout. Dan zul je altijd naar anderen kijken. En geen twee mensen zijn hetzelfde, dat kan ook niet. **Elk individu is uniek** en elk individu is **onovertroffen** maar dit onovertroffen zijn is niet vergelijkbaar.

Een discipel ging eens naar een zenmeester en vroeg : 'Waarom zijn bepaalde mensen zo intelligent en andere zo dom? **Waarom zijn bepaalde mensen zo mooi en andere zo lelijk? Waarom deze onverenigbaarheid?** Als God alom aanwezig is, als hij de schepper is, waarom maakt hij dan de één mooi en de ander lelijk? En praat me niet over karma. Ik heb al die onzinnige antwoorden al gehoord: dat op grond van karma, voorbije levens, de één mooi is en de ander lelijk. Ik houd mij niet bezig met voorbije levens. Hoe kan dat verschil al in het begin geweest zijn, toen er nog geen gisteren was? **Waarom werd de één mooi geschapen en de ander lelijk? Hoe kunnen ze verschillend handelen, hoe kunnen ze verschillend karma hebben als iedereen gelijk is geschapen, even mooi en intelligent?'**

De meester zei: 'Wacht! Dit is zoiets **intiems** dat ik het je zal vertellen wanneer iedereen weg is.' De man nam dus plaats, vol verwachting, maar de mensen bleven komen en gaan en er deed zich geen gelegenheid voor. Maar tegen de avond was iedereen weg. Dus zei de man : 'Wel?'
En de meester zei : 'Kom mee naar buiten.' De man was opgekomen en de meester nam hem mee de tuin in en zei: 'Kijk, die boom daar is klein, deze boom hier is groot. Ik heb die bomen jarenlang zien staan en ze hebben zich nooit de vraag gesteld waarom die ene boom klein is en die andere boom groot is.'

Toen ik nog in mijn hoofd zat, stelde ik me die vraag ook als ik onder deze bomen zat. **Toen gaf ik mijn denken op en daarmee viel ik ook de vraag weg.** Nu weet ik het. **Deze boom is klein en die boom is groot - er is geen probleem. Kijk dan! Er is geen probleem.'**

Het denken vergelijkt.

Hoe kun je nog vergelijken als de mind er niet is? Hoe kun je dan nog zeggen dat deze boom klein is en die boom groot? Als het denken ophoudt, houdt het vergelijken op en wanneer er geen vergelijking is, breekt de schoonheid van het bestaan door.

Het wordt een vulkanische uitbarsting, ze explodeert. **Dan zie je dat het kleine groot is en het grote klein is, dan vallen alle tegenstellingen weg en wordt de innerlijke samenhang duidelijk.**

3

Er zijn gemoedstoestanden.

De eerste is **ontevredenheid** - de toestand waarbij je jezelf gaat vergelijken met degenen die meer hebben dan jij, waardoor je ontevreden wordt. Iemand heeft een mooie auto en jij gaat te voet, je bent een voetganger. Dan bent je ontevreden.

De tweede toestand is **tevredenheid** - jij bent een voetganger en je ziet een bedelaar zonder voeten. Je vergelijkt jezelf dan met diegene die minder heeft dan jij, maar het is nog steeds een vergelijking. **Ontevredenheid is de ene kant van de medaille. Tevredenheid, de zogenaamde tevredenheid, is de andere kant van de medaille.** En de naam van de medaille is vergelijking.

Wanneer je volledig afstand hebt gedaan van de medaille - tevredenheid en ontevredenheid, alles - dan bevind je je plotseling in een staat van **niet-vergelijken**. Dat is echte tevredenheid. Dan vergelijk je niet wie meer heeft met wie minder heeft. In feite gaat het dan niet meer om hebben maar om

“zijn”. **Hebben helpt nooit.**

Als je je **inferieur** voelt wanneer je jezelf met anderen vergelijkt en ziet dat zijn superieur zijn aan jou, wat kun je dan doen? Het **ego** voelt zich gekwetst, je bent immers inferieur. Je kunt dat niet accepteren en dus moet je jezelf en anderen iets wijsmaken.

in·fe·ri·eur (1)

de inferieur (mannelijk); de inferieuren

(1) ondergeschikte

in·fe·ri·eur (2)

bijvoeglijk naamwoord; afleiding: inferioriteit

(1) minderwaardig

voorbeeld

+ zelfstandig naamwoord
van inferieure kwaliteit

(2) ondergeschikt

Er is een ander soort superioriteit en die superioriteit is de afwezigheid van **inferioriteit**, niet het tegengestelde ervan.

in·fe·ri·o·ri·teit

de inferioriteit (vrouwelijk)

(1) minderwaardigheid

(2) ondergeschiktheid

Je vergelijkt gewoon niet. Hoe kun je inferieur zijn wanneer je niet vergelijkt?

Kijk: als je de enige mens op aarde bent en er is niemand anders, voel je je dan inferieur? Met wie ga je dan jezelf vergelijken? En in welk opzicht? Wat ben je als je de enige bent, inferieur of superieur? Je bent geen van beide. Je kunt niet inferieur zijn omdat er niemand boven je staat, je kunt jezelf niet superieur verklaren omdat er niemand beneden je staat. Je bent niet superieur en ook niet inferieur en **ik zeg je dat hierin de voortreffelijkheid van de ziel gelegen is. Ze vergelijkt nooit.** Als je vergelijkt komt meteen de inferioriteit om de hoek kijken.

Vergelijk niet en je bent er gewoon. **Uniek.**

Als je elke ambitie in het vergelijken vergeet, vind je je wezenlijke voortreffelijkheid. Ze is met je wezen gegeven. Ze hoeft niet te worden bewezen of verworven, je hebt ze al, je hebt ze gekregen. Ze is er al, ze is altijd bij je geweest en ze zal altijd bij je blijven. Je wezen is onovertroffen maar je kent dit wezen niet. Je weet niet wie je bent. Vandaar al die moeite van je om je identiteit te ontdekken en om te bewijzen dat je superieur bent aan anderen. Je weet niet wie je bent.

Als je het eenmaal weet, dan is er geen probleem. Je bent al onovertroffen. En jij bent niet alleen onovertroffen, alles is onovertroffen. Het hele bestaan is onovertroffen, zonder dat iets minder is, omdat het **bestaan één is.** Er kan niets bestaan dat inferieur is en ook niet iets dat superieur is.

Wie elke ambitie (in vergelijkingen) achter zich heeft gelaten, wordt zich daarvan bewust.

Feitelijk is iedereen zo uniek dat elke vergelijking mank gaat, volkomen mank. Maar je kent je uniekheid niet. Je hebt je nooit in je eigen wezen verdiept, je bent nooit oog in oog met jezelf komen te staan. Je hebt helemaal nooit in die richting gekeken. Je moet je wel inferieur voelen. Zelfs de meest prominente figuren uit je geschiedenis, de mensen die jij heel groot noemt, voelen zich allemaal in zeker opzicht inferieur, misschien niet allemaal in hetzelfde opzicht maar niemand van hen voelt zich echt superieur.

Er ontbreekt altijd wel iets aan zo iemand. Hij is misschien niet zo mooi als iemand anders, hij is misschien niet zo gezond als iemand anders, hij is misschien niet zo'n groot musicus als iemand anders. Hij kan de president van een land zijn maar als het op zingen aankomt, kan hij zich de mindere van een bedelaar voelen. Hij kan de president van een land zijn maar misschien niet zo rijk zijn. Er zijn duizenden mensen die veel rijker zijn.

Het leven kent miljoenen dingen en als je voortdurend vergelijkt... en dat is jou gezegd te doen. Je bent op zo'n manier opgevoed, op zo'n domme manier gevormd dat je voortdurend vergelijkt. Iemand is groter dan jij, iemand is mooier dan jij, iemand lijkt intelligenter te zijn dan jij, iemand lijkt rechtschapener, religieuzer, meditatiever. En je verkeert altijd in een staat van minderwaardigheid, van lijden.

Kijk a.u.b. binnen in jezelf en je ziet dat je geweldig uniek

bent. Dan verdwijnt, verdampt alle minderwaardigheid. Die was het product van een verkeerde opvoeding, het product van een subtiele strategie: de strategie van vergelijking. **Als je eenmaal je uniekheid kent, ben je blij en voel je niet de behoefte iemand na te volgen. Leer van iedereen.**

Een intelligent mens leert zelf van idioten, omdat er een paar dingen zijn die je alleen van idioten kunt leren, want zij zijn experts in idiotie. Door hen gade te slaan, te observeren, kun je je tenminste voor enkele dingen in je leven behoeden.

Je kunt van iedereen leren, niet alleen van mensen maar ook van dieren, van bomen, van wolken, van rivieren. Maar het is niet de bedoeling dat je imiteert. Je kunt geen rivier worden, maar je kunt een bepaalde kwaliteit van een rivier leren: het stromen, het laten gaan. Je kunt iets leren van een roos. Je kunt geen roos worden, je hoeft dat niet, maar je kunt iets leren van een roos. Je ziet de roos in de wind, in de regen, in de zon, zo broos en toch zo sterk. Tegen de avond zal ze er niet meer zijn, maar ze maakt zich daar geen zorgen om, dit moment stemt haar tot vreugde. **Je kunt van de roos leren hoe in het moment te leven.** Op dit ogenblik danst de roos in de wind, in de regen, onbevreesd, zonder zorgen voor de toekomst. Tegen de avond zullen de blaadjes verwelken maar wie maakt zich zorgen over de avond? Dit moment is alles en deze dans is alles wat er is.



Leer iets van de roos. Leer iets van de vogel die vliegt: de moed, de moed om het onbegrensde binnen te gaan. Leer uit alle bronnen maar imiteer ze niet. Maar dat is alleen mogelijk als je de juiste ruimte hebt gevonden om mee te beginnen en dat is ***vertrouwdheid met jezelf.***